

MAGYAR MERKUR

I 7 8 9-dik esztendőben.

A' Róm. Csász. és Apost. Kir. Fels. különös engedelmével

Szombaton Sz. Jakab-havának 25 Napján.

Hadi hírek.

A' Bánáti feregeinknél mind ezideig femmi mőz-
 dulások nem történtek, mellyek valamelly el-
 lenséges történetre tzeoznának; hanem hogy
 a' Fő Vezér költsönt költsönnel akarván vissza-fizet-
 ni, külömbféle helységek Szerviában, úgymint Do-
 brát, Grádistyét 's a' t. fel-gyújtatta. Az ellenséges
 feregek Orsovánál ezután abban fogják a' pusztitást
 hagyni; mert látják, hogy Svinitzának fel-dulását és
 el-pusztitását sem hagyta a' mi Fő Vezérünk boszszu-
 állás nélkül. Minden helységeköl ki-üzettettek, és
 Juliusnak 8 dikától fogva Sáska hegyétöl és Svinitzá-
 töl megszö vissza-verettettek a' Törökök. Suppanek-
 en túl Mihálydi felé még nem jöttek völt a' rab-
 ló Törökök; de ök sem botsátották a' mieinket köz-
 zel Suppánekhez, hanem a' mint Korábnik hegyéröl

L L I.

le-

le-mentek kémlelő feregeink, leg-ottan el-sütötték a
 jök puskáikat. A' Bánáti vég-vidéki lakofok min-
 félelem nélkül békével meg-maradnak lakásokban,
 mi vitéz feregeinkben és azoknak próbált Vezér-
 ben Hadik Grófban helyeztetvén reménységeket,
 ki szemlátomást épül és nem fokára tökéletes egé-
 gét vizsgálja fogja nyerni. — A' mi szabad feregünk
 régi Kolombatzi vár körül Móldovához által ellen-
 szállott-meg. És hogy az ellenség az ő fajkáival
 Dunán ne jöhefsen fel-felé, a' Fő Hadnagy De Lin-
 Hertzegnek rendelése szerint az Alibek hegye alatt
 gyuzó sántzok vettettetnek. — Valdek Hertzegnek
 rege még most is Stantzilovánál táborozik, mellyen
 igen kies és egészséges vidéke, és jó forrás vize
 gyon. Közönségesen meg-kell jegyezni, hogy a'
 Bánáti feregeink gyönyörűséges és egészséges helyek-
 vertek tábort, mellynek lehet rész szerént tulajdo-
 sani, hogy az idén olly kevés számu betegjeink va-
 nak a' hadi feregeknél, más felől pedig a' jó és ol-
 bor, mellyet a' Felsőleges Császár, ámbár maga ka-
 val, a' táborba hordat, erősíti és fenn tartja a'
 tonának egészségét, a' ki tavál ezen erősítő ital nél-
 ízükölködött. Ez annak-is az oka, hogy oly vid-
 kedvűek fegyveres legényeink, a' kik felettébb vi-
 töltik idejüket, hogy koránt sem gondolná az emb-
 hogy hadi tábort, hanem hogy békeféség idején g-
 korlás kedvéért tartatott táborozást lát.

Szerem Varmegyéből Jul. 18 dikán. — A' Sa-
 viai szabad feregbéli Vlajko Kapitány egynehány
 gényekkel vizsgálás kedvéért egész Nizsáig indult
 és egynehány napok előtt azzal a' hírrrel jött vizsgál-
 hogy a' Seráfzkir Abdy Basa 20 ezer emberekkel Ni-
 szán alól 8 óra járó földnyire vagyon, és ottan tö-
 feregeknek el-jövetelét várja. Az ő mondása szer-
 Bel

Belgrádtól fogva egész Niszfzáig haramiákkal és rabló tsoportokkal vagyon a' lapos föld meg-telve; a' kik közül fokaknak vólna kedvek hadi szolgálatba lépni nálunk, ha meg-engedtetnék nékiek az ő eddig való ruháikat viselni; de katona-köntöst nem akarnának magokra venni. Hozott-is magával egynehány 100 illyetén embereket, és azt bizonyítja, hogy 2000 et is fogadhatna, ha szokott ruhájok mellett meg-maradhatnának. De ez annyi vólna, mintha meg-engedtetnék nékiek tovább-is haramiáknak lenni, a' kik ofztán a-kármelley hadi történetnél ahoz a' felekezethez tsapnák magokat, a' hol leg-többet ragadhatnának - el magokkal. Nem látfzik ugyan igaznak lenni, hogy olly mélyen bé-lehefsen menni az ellenség' földjére; de mind tsak abban áll, hogy tudhassa valaki a' módját miként kellefsék a' dolgot el-követni. Vlajko Kapitány az időhez és a' dolgoknak állapotjához tudta magát alkalmaztatni, ő az embereivel együtt Szerviai haramia módjára ruházta-fel magát, és illyenkép minden akadály nélkül ment-el a' hová akart. — A' rendes Szerviai szabad fereg a' Zábrefi sántzban és körül belől áll. A' rendetlen szabad fereg között és egy ellenséges tsoport között egy kis tsata támadott, mellynél 3 Törökök estenek - el és 1 Zsednik (igy neveztetnek a' rendeletlen szabad feregbéliek) meg-febefittetett. Mivelhogy a' határ-fzéleken nagyon szaporodnak a' haramiák, tehát egy Tifzt 20 szabad feregbéli legényekkel küldtetett-ki ellenek; a' Jaraki erdőben 7 agyon vert emberek találtattak.

Zimonymnak erősítésén mind untalan dolgoznak az emberek; tsak éppen a' Besániai töltésnél nem kezdődött még el a' munka; okának azt mondják lenni, hogy a' meddig a' Belgrádi Basával a' fegyver-szünet tart, addig hozzá sem szabad fogni. Azonban a' mint

hirlelik, csak Augustusnak elejéig fog ezen tetszés tartani, melly időre Szerem Vármegyébe várakozunk. Laudon Fő Vezér. Fő szállásul Klenakot rendelik Fő Vezérnek.

Utóbbi tudósítások Berbirnek meg-vétele felől.

7diken ki-tudódott, hogy az ellenséges tábor 600 emberek' számával vagon. Az ellenség fok kúráztatott, de a' rosz víz nem vólt innye fzerént van. Ez napig csak 450 betegeknek valának a' Felső vár ispotályunkban. Dél után 50 Törökök jöttek ki erdőbül, de egy Tiszt 30 Húszárokkal Gréfentől, megvén feléjük, megint visszafiettek az erdőbe. — 8 órákán egész a' Török táborig közelgettek Húszárjaink a' hol 3 Törökökre akadtak, a' kiknek egyikét le-nyakazák, a' kettejét pedig el-fogák. Ezen a' napon holtaink és 7 sebesedteink valának. Este felé Török Gradiskának külfő városában 3 házak gyújtattak fel, mivel a' Törökök azokbul apró fegyverekkel lövéddözték a' mieinket — 8dika után való éjtzakán ellenséges számu átsok küldettettek 200 vadászoknak őrszete alatt a' Bányalukai kapu felé, hogy ottan a' gyümöls fákat le-vágják; az ellenséges őrizet ki-rohant a' várból és akadályoztatta embereinket a' munkában. E mellett 3 embereink estek-el és 17en kaptak sebesedést. Ezen alkalmatóságnál egy köz-legény az ellenséghatárat akart által-fzőkni; de ezek a' setétben nem vették észre az ő barátságos jelét, és tüzet adtak reája. Mostan az ispotályban fekszik sebesítve. — Végtére 9 órákán dél után 5 órákor Berbir meg-vétegetett végső ostrom és ütközet nélkül, minekutánna az ellenség minden vagonjával a' várból ki-takarodott volna. Mit azok a' kik az ostromlásnak mesterségét tudják, mind pedig az abban tudatlanok kezdették már az ő ostromlása módját kárpálni. Erősséget vívni, a' nélkül hogy

hogy békeritetnék, az ujság vólt mindenek előtt. De a' próbált Vitéz egy haj-fzálig ki-mérte vala lépéseit, és nem gondolt az oskola regulákkal. Ő az ő feregeit a' váron fellyül és alól a' Száván által küldötte, az ő ki-keresett helyeket meg-erősítette, az árkokat meg-nyittatta, mellyekkel egész a' várnak külső árokjaig két ellenkező oldalokról jött vala. Az ellenség látván a' feje felett függő veszedelmet, 9dikén a' várbul az erdőbe fietett. Egy Batalljon Nádasdyébul, és egyik F. H. Ferdinándébul azonnal bé-ment a' várba, a' mellyben egy leiket sem találá. A' katonának meg-engedtetett a' várat fel-dúlni, de kevés kávé, kukoritzán és főző edényen kívül nem talált egyebet. A' leg-nagyobb préda 32 ágyúban, egynehány mozsár ágyukban és elégséges puska-porban állá. — Az egész vívásnál, melly 3 hetekig tartá, 103 sebefedteink és 23 hóltaink vóltanak, a' kik között egy Kapitány és egy Zászlótartó vagyon. — Nintsen már egy ellenséges vár hátra, melly Horváth és Tóth országgal határos vólna, és melly tovább tartóztathatná feregeinket. Dreznik, Dubitza, Novi, Berbir és Sabatz ezek a' négy várak, mellyeket az ellenség ezen a' részen el-vesztett, a' mienk. Czettin maradjon magának. A' mi vég-vidékeink tökéletes bátorfágban vagynak. Likkát Vukáfsovits Fő Hadnagy általmazza, a' többi Horvát országi határ széleket Valis Vezérnek komandója alatt a' két okos Vitézek Bajalits és Pehárnik, védelmezik. — Illyen bátorfágos állapotra hozván Laudon a' vég-vidékeket, egyenesen Belgrádnak fog menni, a' hol nem fog veszteg űlni, hanem győződelmes fegyvereivelezen erőfséget meghódítani. Mind azokat a' feregeket, mellyek mostanig ő alatta vitézkedtek, magával fogja vinni, következőképpen nagy számu hadi fereg fog az ő vezér-

fé-

fége alatt Belgrádnál öfzve-gyülekezni. Itt lészen együtt Magyar, Horváth, Tót, Német, hogy ezen híres erőtséget va'ahára meg-hódítsák a' Magyar koronának és soha többé Török kézre ne jusson. Az e miatt pedig, még Laudon ezen erőtség körül fog foglalatoskodni, Hadik az ő vezérlette seregével minaddig a' Duna partján fog leselkedni, míg valamell ellenséges sereg Belgrádnak segítségére siet, melly azonnal a' Dunán Szerviába által-fog ütni, és ezen seregbe belé kötni, hogy Laudon az ostromlásban ne akadályoztassék. Belgrádnak meg-vétele után jól tudják a' két Vezérek mi tévők légyenek. Azok tehát a' kik bús lélekkel óhajtoták Hadiknak által-menete lét Szerviába, engedjenek-meg Vezéreinknek, hogy ebben nem tellyesíthették kívánságokat. A' hadi planum, melly a' mi fegyvereseinknek kéméllésére igeböltsen vagyon ki-gondolva, meg-kívánja, hogy a' Vezérek az ő munkáikban egyet értsenek. El-vól végezve, hogy minekelötte a' mi seregeink Szerviába által-mennének, elébb Belgrádot meg-vegyék. E egyébként nem történhetett volna, hanem ha elébb mind azok a' véghelyi ellenséges várak meg-vétetnének, mellyekből az ellenség Horváth vagy Tót orfzágba által-tsapott volna, és a' kinek számos sereget kellett volna eleibe ki-állítani. Ezen kövki-mozdította Laudon az útból, és most mind a' végvidékeket bátorságofokká tette, mind pedig az ő seregeit magával viheti Belgrád alá. Ez által, hisze valamennyire meg-vigasztaltatnak a' kitsiny szívuiek.

Hadi tudósítások az Erdélyi seregről. — A' General-Szrazsamester Orofz Urnak tudósítása szerént, ezen hónapnak 15dikén a' Tömösi Pafzfuzon tul lés Prudiál hegyén álló sántzunkra ütöttek 6000 Törökök. A' benne álló 3 kompánia Orofziaknak, pattantyúfoknak,

és a' *reservo* feregtől való szabad kedvű Orosz, Eszterházi Antal, Toskána és Székely Húzfárbelieknek különös vitézsége által, a' kik hátulról kerülték az ellenséget, és minekutánna a' Gyalogság bayonetekkel rohant volna közzibe, tökéletesen visszaverették és 200nál többet hagytak halva a' tsata piatzon; mellynél lehetetlen hogy többen ne kaptanak volna sebet. A' mi veszteségünk áll a' Székely Húzfár-féle Fel-Hadnagyban Kuhn Grófban, 1 Al-Tisztben a' Toskána Húzfárok közzül, 1 pattantyúsban, 2 köz-emberben Orosz Regimentjébül. Öszveséggel 5 emberekben, a' kik mindnyájan vitézül fel áldozták életjüket. Meg-sebesítették 13 köz emberek Orosz Regimentjéből. — A' Generális-Strázsamester, Orosz Úrtól tetetett helyes rendeléseknek, az Orosz Regiment' Fő Strázsamesterének Láyritz Urnak jeles és bátor maga viselésének, az állhatatofságnak és különös vitézségnek, mellyel minden Fel-Tisztek, Al-Tisztek és köz-emberek, a' kik itten hartzoltak, ki-tettek magokért, köszönheti Erdély ország, hogy az ő békefsége és bátorsága most-is fenn-tartaték.

Moldva ország. Potemkin Fejedelem a' közelebb múlt hónapnak vége felé érkezett Jászyba, a' honnan mentül elébb a' hadi fereghez fog indulni, melly 20 ezer emberekkel szaporittatik-meg, a' kik mindnyájan válogatott emberek, és úgy szólván az Orosz hadi népnek virágja. Ezek nem régenten Khotim előttmentenek-el.

A' K. Spanyol udvar válaszfának folytatása. — A' Svéd Király meg-elégedhetik azzal hogy a' hajó-töréstől meg-szabadulhatott, mellyben forgott vala, és engedéssel halgassa a' Pruszfszus Királyi Felségnek tanátsát, mellynek ugy-is fokot közönhet Ha nem tselekszik e' szerint, nem panaszkodhatik többé arról, a' mi még reá-szállhat,

és

és leg - kisebb jussa nem leszzen hathatós közbenjárás hoz. — A' dolgoknak új formája Angliában, minde vigyázást és gondoságot kíván a' Pruszszus K. Felségtől. A' Király e' mellett egyebet nem tehet hanem hogy azt elő-hozza, a' mit az ő bóldogult Attya már kezére adott vólt, tudniillik: *hogy Frantz országgal bávátságban éljen*, és ezen hatalmátságot ol tisztelettel illesse, mellyet meg-érdemlett. A' Király ugyan ezt javasolja a' Pruszszus Felségnek az Orosz Császár-Afzszonyra és a' Római Császár-ra nézve. A' meg-békéltetés egyébként elő-meneteles nem lehet hanem ha minden hatalmátságok, a' mellyek meg-gátolhatnák azt, félre vetnek mindent, a' mellyben egyik vagy a' másik felekezet meg-ütkezhethék. A' fényes Portánál arra kell tekinteni, hogy a' Diván még inkább ne háborgattásék és jobban ne ingereltésék. Ezt tartja a' Király leg-jobb eszköznek a' békeférség szerzésre, a' nélkül hogy nyilván való közbenjáró lenne. Ő Felségének Attya jelentette vólt, hogy a' közben-járást nem fogná magára fel-vállalni, és a' mostan uralkodó K. Felség el-tökéltette magában ezen systémat mindenben híven követni.

Hír-adás. E' most folyó 1789 - dik esztendőben Septemb. 12 dikén Pest Vármegyében Nagy-Káta Mező Várofsa mellett, Egres-Káta nevezetű Pusztán 10 darabból álló Ménefes lovak fognak licitaltatni, akár átallyában, akár darabonként a' többet ígérőknek: a' kiknek pedig az alatt-is kedvek volna átallyában megvenni; jelentsék magokat ugyan Nagy-Káta mellett Szt. Márton-Káta Helységben.

P E S T E N N,

Nyomtattatott Patzkó Ferentz' betűivel.